

PROJEKT: KNJIGA

Sažetak

Tijekom 2000./2001. pedagoške godine u Dječjem vrtiću "Kolibri" u Zagrebu, započelo se sa ostvarivanjem projektnog načina rada. Dotad se u praksi kao metoda rada koristio oblik tematskog planiranja (odgajatelj je bio kreator odgojno-obrazovnog procesa).

Utjecaj djeteta na odgojno-obrazovni kontekst, uvođenjem projektnog načina rada podigao je socijalnu kompetenciju djeteta, a osobit pomak ostvaren je u dijelu suradnje s roditeljima. Tijekom ostvarivanja projekta djeca su sudjelovala u svim aktivnostima koje prate ostvarivanje projektnog načina rada (od skupljanja, istraživanja, do bilježenja i vježbanja komunikacijskih vještina koje su posebno bile zastupljene tijekom ostvarivanja projekta *Knjiga*). Opća je procjena odgojitelja i stručnih suradnika da rad na projektu potiče cjelokupan razvoj djeteta.

S projektom *Knjiga* započeli smo na poticaj dječaka Martina. Iako započet prošle godine, projekt se nastavio i ove pedagoške godine. Dječji interes nas vodi u raznim smjerovima, tako smo ove godine na poticaj djevojčice Tonke u sobi dnevnog boravka otvorili knjižnicu za roditelje i djecu.

Ovim člankom bismo željeli pomoći odgajateljima u izvođenju odgojno-obrazovne prakse te ponuditi neke ideje. Tijek projekta razvrstali smo u podteme - glavne nositelje aktivnosti tijekom realizacije projekta. Svaka podtema sadrži okvirne ciljeve i zadaće u skladu sa psihofizičkim osobinama djece u skupini *Kruška* (6. i 7. godina)

Kako je započeo projekt "Knjiga" ?

Tijekom pedagoške godine 2000./2001. skupina *Kruška* obuhvaćala je djecu u 5. i 6. godini života. Odgajateljice Suzana Štrbenac i Lidija Popović kontinuirano rade s ovom djecom od njihove 3. godine. Skupina je prepoznatljiva po svom likovnom izričaju (obje odgojiteljice završile su edukaciju studija *Belam*). Početkom pedagoške godine 2000./2001. odgajatelji su ulaskom u novu prostoriju uočili priličan broj dječje literature, raznih časopisa i albuma. Djeca pokazuju zanimanje, razvijaju se spontane aktivnosti.

Dječak Martin je primijetio da se u jednoj knjizi nalaze samo slike i priče o životinjama (*Riznica znanja*), te rekao da i on kod kuće ima sličnu knjigu, ali bolju. Na naš poticaj, donosi je u skupinu, na opće zadovoljstvo djece, koja se s velikim zanimanjem uključuju u razgovore, istraživanja, uspoređivanja. Dječak Mateo donosi album životinjskog carstva, pa te životinje tražimo u Martinovoj knjizi. Nakon pitanja: *Kak su oni znali sve o tim životinjama i što jedu i gdje žive?* i *Tko je to sve posložio po redu i stranicama?* i *Zašto ima toliko posebnih knjiga koje pričaju o drugim stvarima?* odlučili smo podržati interes djece za tu temu. Odredili smo temu našeg projekta: *Sve o knjigama*.

Postavili smo ciljeve i zadaće u skladu sa psihofizičkim osobinama djece u 5. i 6. godini života.

CILJEVI PROJEKTA:

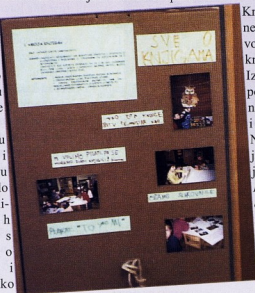
Saznati kako nastaju knjige

ZADACI:

1. Upoznavanje materijalnih i duhovnih dobara koja su stvorili ljudi
2. Upoznavanje djelatnosti i zanimanja osoba koje su vezane za ostvarenje projekta
3. Osluškiivanje djece, njihovih želja, prijedloga i poticaja te mijenjanje plana u dogovoru s djecom
4. Poticanje spontanosti djeteta koja u sebi uključuje veći stupanj samostalnosti (u komunikaciji i bogaćenju rječnika)
5. Potkrepljivanje djetetovih pokušaja
6. Maksimalno zadovoljavanje dječje inicijative i znatiželje poticanjem na razmišljanje, istraživanje, povezivanje, zaključivanje
7. Poticanje aktivnosti koje izazivaju radost, ugodu, veselje, smijeh, privrženost, povjerenje, bliskost . . .

1. MOJA KNJIGA

Obzirom da su Martin i Mateo donijeli svoje knjige od kuće, i odgajateljci donose enciklopedije u kojima tražimo odgovore na dječja pitanja. Nakon početnog poticaja i druga djeca izražavaju želju za donošenjem svojih knjiga i slikovnica. Podržali smo tu inicijativu, pa smo idućih dana donosili, čitali, razgledavali i razmjenjivali knjige i slikovnice. Budući da neka djeca iz naše skupine imaju braću ili sestre u skupini Ribice, i oni su se aktivno uključili u naše aktivnosti. Djeca su donosila i časopise u kojima je bilo vrlo zanimljivo fotografija s podacima o životinjama i biljkama. Tako

smo ih odlučili izrezivati i ljepiti u posebne knjige. Imali smo i knjigu *To sam ja* prof. M. Čudine-Obradović pa smo se dogovorili da svako dijete napravi svoju knjigu sa svojim crtežima, fotografijama i podacima o sebi.

CILJ: Jačanje dječje samosvijesti

ZADACI:

1. Razvijati sposobnost sve bogatijeg iskustva i spoznaja o sličnostima i razlikama (u tjelesnom ja, socijalnom ja i aktivnom ja)
2. Razvijati kod djeteta spoznaju da je i on dio zajednice koju čine ljudi i djeca u njegovoj skupini, vrtiću, bližoj zajednici (sredini u kojoj živi)

AKTIVNOSTI:

1. Prikupljanje raznih časopisa, knjiga, slikovnica u suradnji s djecom, roditeljima i odgajateljima drugih skupina
2. Izrada knjiga: ljudi, životinje, stvari, (izrezivanje, razvrstavanje, lijepljenje, zapisivanje određenih značajki)

3. Izrada individualne knjige: *To sam ja* - prikupljanje fotografija (o djetetu, obitelji)
4. Crtanje zanimljivih događaja u individualnu knjigu (*Ja volim jesti ..., moja omiljena igra ..., moj prijatelj i sl.*)
5. Crtanje: *Djed i repa* - spajanje u cjelinu, izrada slikovnice

2. NAŠA KNJIŽNICA

Knjige i slikovnice su stizale sa svih strana, neke su nam i ostavljene u trajno vlasništvo, no javilo se pitanje gdje ćemo odlagati knjige nakon čitanja i razgledavanja. Izdvojili smo jednu veću samostalnu policu, djeca su posložila knjige i časopise na zasebna mjesta, razvrstavajući "debele i tanke".

Nakon nekoliko dana pojavila se selekcija na "velike i male", a nakon nje uslijedile su izjave:

Enciklopedija to je knjiga za odgovore, ona ide na jednu stranu, a ovo je slikovnica, to ide na drugu stranu. Naše individualne knjige dobile su posebnu policu. Tonkina mama dopremila nam je veliku plitenu stolicu za čitanje, izdvojili smo jedan stol i formirali kutić za

čitanje-knjižnicu.

Javilo se pitanje: *Tko će tu raditi?* U skupinu smo pozvali Martininu mamu koja je po struci knjižničarka.

CILJ: Stvaranje aktivnog kutića za razvoj predčitačkih vještina

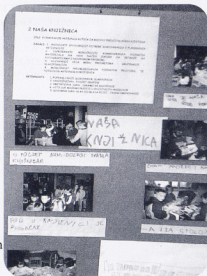
ZADACI:

1. Razvijati sposobnost potrebe dogovaranja i planiranja aktivnosti
2. Odlaganje potrebe za zadovoljavanjem trenutnih želja i potreba (čekanje)
3. Isprobavanje mogućnosti kombiniranja poznatih materijala na nov način (papira za crtanje s fotografijama i novinskim papirom)
3. Uočavanje veza među predmetima - grupiranje - klasifikacija
4. Preoblikovanje poznatog prostora te njegovog aktivnog korištenja.

AKTIVNOSTI:

1. Popravljanje slikovnica, slagaonica
2. Čitanje po želji djece

3. "Knjižničar"- posjet skupini
4. Igramo se knjižnice: čekamo svoj red, odlučujemo što želimo čitati, obraćamo se teti knjižničarki, ona zapisuju koju smo knjigu uzeli
5. Izrada plakata:
To smo mi - slikopriča, sve o našoj skupini
6. *Što sve možemo raditi u knjižnici?* razgovori na relaciji dijete-odgajatelj, nabranje (igranje, čitanje, crtanje i sl.) uz razgovor o ponašanju u knjižnici- neometanje drugih
7. Govorna igra **glas do glasa riječ** - jasno imenovanje naglašavanje početnog glasa (4-4,5 god.) naglašavanje završnog glasa (5-6 god.)
8. Crtanje u individualnu knjigu: *Moja omiljena priča*

Sad se pojavilo pitanje: *Tko sve to slaže po redu i stranicama?* Odlučili smo saznati. Roditelji su sami vozili djecu na dogovoreno mjesto i veselili se posjetu zajedno s djecom.

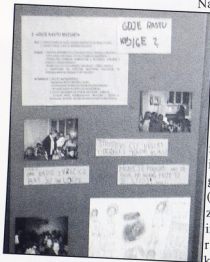
- CILJ:**
1. Saznati kako se slažu knjige (gdje rastu da budu čitave)
 2. Saznati gdje i kako ih možemo posuditi

ZADACI:

1. Razvoj sposobnosti uočavanja veza i odnosa u društvu:
 - što i kako ljudi rade, što su stvorili (u knjižnici ...)
 - tehnološki napredak (kompjutori u knjižnici, strojevi i aparati u knjigovežnici)
 - promet (na putu do Dubrave),
sigurnost = oprez + pravila
2. Ukazivanje na poželjno društveno ponašanje te upozoravanje na opasnost od strojeva

3. GDJE RASTU KNJIGE?

Nakon posjeta knjižničara skupini, djeca su svakodnevno počela koristiti svoju malu knjižnicu. Svaki dan je drugo dijete zaduženo za izdavanje knjiga, bilježenje (+, -), crtanje znakova umjesto imena, te za razvrstavanje knjiga i slikovnica.

Slijedi dogovor o posjetu pravoj knjižnici u Dubravi, no javio nam se veliki problem s knjigama koje smo sami izrađivali, nismo ih mogli spojiti drukčije, već samo sa špagom (a ona je stalno ispadala ili se odvezivala) obzirom da to nisu albumi od tankog papira, već od tankog kartona.

AKTIVNOSTI:

1. Posjet knjigovežnici
 - razgledavanje strojeva u radu
 - upoznavanje s redoslijedom spajanja knjiga
 - crtanje nakon posjeta: *Knjigovežnica*
2. Posjet knjižnici NS Otokar Keršovani-Dubrava
 - čitanje priče
 - razgledavanje prostora i polica s knjigama
 - crtanje-(olovka2b) nakon posjeta: *Knjižnica*

4. IDI, PA VIDI (naš prvi književni susret)

Kad smo ustanovili kako nastaju knjige, pojavilo se pitanje. *Tko piše knjige?* Djevojčica Hana se dosjetila da je na jednom vjenčanju upoznala *nekok pisaca Stanislava*. Otkrivši o komu je riječ odgajatelji s radošću organiziraju posjet. Martinova mama je donijela knjigu *Ludi kamen* u koju je pisac napisao posvetu, a Martin je bio veoma ponosan. I *Kruške* su dobile na dar knjigu *Idi, pa vidi* s posvetom za sjećanje na ovaj poseban dan.

CILJ: Upoznati pisca Stanislava Femenića

ZADACI:

1. Poticati dječji interes za čitanje
2. Razvoj sposobnosti rješavanja problema (gdje ćemo naći pisca i kako)
3. Upotreba dijaloškog govora (s odraslima u nepoznatoj situaciji)
4. Slušanje i razumijevanje govora odraslih u nepoznatoj situaciji

AKTIVNOSTI:

1. Posjet pisca Stanislava Femenića
2. Razgovor s piscem (šaljiva, vedra komunikacija, zanimljiva)
3. Portretiranje pisca
4. Dramatizacija
Tikva bez nosa
5. Recitacija *Cvjetić bebe*
Stanislav Femenić

5. MI SMO PISCI

Oduševljena posjetom pisca skupini, djeca crtaju u svoje individualne knjige. Crteže smo spojili u jednu cjelinu i dobili strip-slikovnicu. Tada su se djeca koja su to radila (manja skupina) nazvala *Knjižičići uz objašnjenje da vole pisati, pa se moraju tak zvati* (Zvonimira). Uz dogovor, počinjemo s radom na našoj slikovnici *Gladna gusjenica*.

CILJ: Samostalno napisati slikovnicu

ZADACI:

1. Razvijati sposobnost vizualno-likovne komunikacije, osjetljivost za likovna sredstva u izražavanju - flomasterom, olovkom
2. Poticanje partnerstva (suradnja)

AKTIVNOSTI:

1. Izrada slikovnice: *Gladna gusjenica* (crtanje, slaganje papira, oblikovanje, upotreba folije)
2. Imitativna igra *Gusjenica*

3. Izrada slikovnog godišnjeg kalendara (povezano s danima u tjednu - 6.g.ž. koji se javljaju u tekstu slikovnice)
4. Popravljaonica knjiga
5. Individualni rad - igre za osvježavanje glasova u dogovoru s logopedom (*Janko Tepanko, Mica Tepalica*)

6. DINOSAUR(postanak,opstanak,nestanak)

Prelistavajući knjige (popravljavajući ih) naišli smo na neke koje govore o izumrlim životinjama. Nametala su se pitanja djece: *Zašto one više ne žive?*. Mateo i Marko su donijeli gumene figurice dinosaura; sedmero djece iz grupe je pokazalo izuzetan interes za svijet dinosaura. Osnovali smo podskupinu *Dinići*. S ovim aktivnostima započnemo naša sljedeća tema pod nazivom *Dinosaur*. Uporedo s našim novim interesima u *Galeriji Klovičevi dvori* otvorena je izložba *Dinosauri (postanak, opstanak, nestanak)*. To je bila prilika da o ovim životinjama doznamo još više. Nakon posjeta muzeju ugođujemo kustos Prirodoslovnog muzeja u našem vrtiću. Tomislavov tata nam je donio gips i šablonu dinosaura, pa smo izrađivali odljeve. Mateov tata je snimio kasetu *Život dinosaura* - koju i danas rado gledamo.

Nakon posjeta *Galeriji Klovičevi dvori*, u našu skupinu stiže vesela pošta iz Prirodoslovnog muzeja: mali štambilji s likovima raznih dinosaura. Od ravnateljice dobivamo nekoliko knjiga o pretpovijesnim životinjama, a među njima i jednu vrlo rijetku, a važnu, jer daje djeci puno prilagodljivih informacija o dinosaurima.

CILJ: Približiti djetetu nepoznat svijet

ZADACI:

1. Razvijati sposobnost djeteta za druženjem, dogovaranjem i suradnjom
2. Razvijati spremnost za zajedničku igru, aktivnost, rad s malom skupinom djece
3. Odlaganje potrebe za zadovoljavanjem trenutnih potreba i želja (čekam igračku)
4. Poticati dijete da isprobava i istražuje mogućnost vlastitog tijela kroz pokret, kretanje, igru
5. Razvoj likovno-vizualne komunikacije kroz izražavanje bojom, glinom, papirom, kartonom, PNM-om

AKTIVNOSTI:

1. Prikupljanje knjiga, članaka, brošura o dinosaurima
2. Spontana igra gumenim dinosaurima (figure)
3. Razgovori (prepoznavanje, imenovanje - gdje možemo naći podatke o njima, u knjigama, kojima)
4. Čitanje knjiga i razgovori o vrstama (klasifikacija kroz igru: mesojedi, biljojedi)
5. Gledanje dokumentarnog filma (BBC): *Život dinosaura*
6. Memory: *Dinčić iz Gardalanda*
7. Internet - printanje slika i podataka - izrada slikovnice
8. Izložba figurica dinosaura u vrtiću
9. *Pretpotopna priča* - časopis Radost
10. crtanje: *Kostur dinosaura* (olovka 2b)
11. imitativna igra: *Hodam i glasam se kao ...*
12. kaširanje: *Diplodokus*
13. slikanje: zajednički rad -Diplodokus-tempera - plemenite boje (po želji djece)
14. slikanje: individualni rad *Mladunče mamuta*

7. PIŠEMO PISMA

Pristigla pošta potakla je ideju za još nekim dopisivanjima, a sve kako bi dobili što više podataka o životu dinosaura. Pisali smo časopisu *Drvo znanja*, pa su nam poslali broj koji govori o temi koja nas zanima i veliki plakat.

Zatim smo pisali muzeju u Krapini, oni su nam poslali edukativne radne listiće, trodimenzionalne (za rezanje po crti i izradu triceratopsa): dječiji radovi koje smo poslali izloženi su u Krapinskom muzeju. Važno je napomenuti da su se svi odrasli uključili u aktivnosti te nam pomogli da dodemo do cilja.

CILJ: Obogatiti dječja iskustva, potaknuti odrasle da "vide" ono vrijedno u dječjem stvaralaštvu

ZADACI:

1. Razvijati mogućnost djeteta da izrazi svoje emocije kroz podršku odraslih
2. Razvoj samopouzdanja, jačanje dječje samosvijesti (to što činim, činim dobro) u užoj i široj zajednici
3. Razvoj predčitačkih vještina kod djece

AKTIVNOSTI:

1. Pišemo pisma, crtamo dinosaure
2. Kupujemo marke i koverta (uključujemo roditelje)
3. Pišemo i "doma" (vezano za 11.05.; Svjetski dan pisanja pisama)

8. SVI IMAMO PRAVO NA ČITANJE KNJIGA I SLIKOVNICA...

Tijekom jednog jutra u našu je skupinu ušla bolesna djevojčica Tonka. Pitali smo djevojčicu je li možda došla pozdraviti prijatelje, Tonka je spremno odgovorila: *Da, ali došla sam i posuditi knjigu da mi ne bude dosadno dok čekam*. Potom su i druga djeca izrazila želju da neke slikovnice i igračke posuđuju. Na Dan dječjih prava 20.11.2001. otvorili smo knjižnicu za roditelje i djecu. Cilj nam je da ova knjižnica, koja je već dobila popriličan broj donirane literature, postane svojevrsnim kulturnim centrom koji će obuhvaćati ne samo djecu naše skupine, već i djecu ostalih skupina te djecu i roditelje s područja Miroševca i Granešine. Na dobrom smo putu da u tome i uspijemo.

CILJ: Oformiti knjižnicu kao mjesto kulturnog centra za djecu i roditelje

ZADACI:

1. Zadovoljavati dječju potrebu za igračkom, slikovnicom, knjigom
2. Zadovoljavati dječju potrebu za druženjem i novim spoznajama
3. Razvoj predčitačkih vještina kod djece
4. Razvijati dječju naviku redovitog dolaženja u knjižnicu
5. Razvijati sposobnost snalaženja u posuđenoj literaturi (identifikacija, klasifikacija)
6. Razvijanje odgovornosti kod djece (vraćanje knjiga na vrijeme, odnos prema knjizi i igračkama)

AKTIVNOSTI:

1. označavanje knjiga za posudbu slikovnim znakom
2. čitanje priča po izboru djece
3. njegovanje likovnog izižaja nakon pročitane literature

Kako se koristimo dječjom knjižnicom?

UVJETI ZA PRIRODNO UČENJE JEZIKA

URANJANJE- od trenutka rođenja dijete je uronjeno u svrhovit, cjelovit komunikacijski jezik
DEMONSTRIRANJE - kad nauče govoriti djeca primaju veliki broj primjera govornog jezika upotrijebljenog na funkcionalan način

OČEKIVANJE - od djeteta se očekuje da što prije progovori i prohoda i ta su očekivanja tako jaka da roditelji ponekad zanemaruju suptilne oblike komunikacije kojima djeca pokušavaju uspostaviti kontakt

ODGOVORNOST - kad uče govoriti djeca preuzimaju odgovornost za ono što su usvojila i sama odlučuju koju će zbirku konvencija usvojiti

Ovisno o želji, potrebama i raspoloživom vremenu moguće je:

- posuditi i ponijeti kući igračke, slikovnice, knjige
- koristiti se njima u knjižnici
- sudjelovati u organiziranim aktivnostima knjižnice (likovna igraonica, kvizovi znanja, susret s piscem i sl.)

Etape rada na ovom projektu prikazat ćemo skicom mrežnog planiranja prikazanom u razvojnom kontekstu.

RAZVOJ MOTORIKE

- izrada knjiga o ljudima, životinjama, stvarima
- izrada slikovnice *Djed i repa*
- izrada slikovnice *Gladna gusjenica*
- *popravljaonica knjiga*

SPOZNAJNI RAZVOJ

- posjet knjižovežnici
- posjet knjižnici *Dubrava*
- posjet knjižničara skupini
- posjet pisca S. Femenića
- razgledavanje strojeva u radu
- uočavanje veza; grupiranje

Projekt: KNJIGA

SOCIO-EMOCIONALNI RAZVOJ

- individualna knjiga *To sam ja*
- igramo se knjižnice (čekamo na red...)
- razvoj partnerstva i suradnje
- plakat *To smo mi.*

RAZVOJ KOMUNIKACIJE

- crtanje zanimljivih događaja u individualnu knjigu (*volim jesti, moj prijatelj..*)
- govorna igra : *Glas do glasa*
- razgovor s piscem
- imitativna igra: *Gusjenica*
- dramaturgija: *Tikva bez nosa*
- igre za osvježavanje glasova: *Janko Tepanko*

SURADNJA S RODITELJIMA

Bitan preduvjet ostvarenja uspješnog projekta svakako je suradnja s roditeljima. Kako bismo zainteresirali roditelje za provedbu projekta, nužno je omogućiti roditelju da se osjeća aktivno, cijenjeno i kompetentno. Roditelj će se tako osjećati kad:

- raspravlja o temama aktualnog razvoja svog djeteta (utjecaj projektnog načina rada na razvoj djeteta, zašto je važno čitati djeci)
- sudjeluje u odgojno-obrazovnom radu (predstavljanje zanimanja - knjižničar, posjeti knjižnici, knjigovežnici, sudjelovanje u posjetima, prikupljanje materijala.)
- dobiva i daje zanimljive i korisne informacije o svom djetetu (*Jučer smo probali uvezati knjigu, Mateo me naučio kako se to radi*)
- razmjenjuje iskustva (uspjeh i problemi)

Tijekom ostvarivanja projekta *Knjiga* suradnja se odvijala na slijedeći način:

pružanje informacija/ podizanje razine kompetencije roditelja

- mini radionica *Individualizacija rada i višestruke inteligencije*
- upoznavanje s individualiziranim načinom rada
- upoznavanje sa projektom Centra za prava djeteta *Čitajmo djeci za laku noć*
- upoznavanje roditelja sa projektom i načinom njegova provođenja

sudjelovanje u odgojno - obrazovnom procesu

- prikupljanje raznih knjiga i albuma koji zanimaju djecu
- donošenje pomagala neophodnih za provođenje rada (stolac za čitanje)
- sudjelovanje u formiranju kutića knjižnice

- gostovanje majke knjižničarke u skupini
- dogovor o otvaranju knjižnice u sobi dnevnog boravka kao mjesta druženja i učenja djece i odraslih

UTJECAJ PROJEKTOG NAČINA RADA NA DIJETE

Poznavajući značajke skupine, kao i razvojne osobine svakog pojedinog djeteta, uvažavajući njegovu osobnost i različitost, projektna metoda omogućava da dijete usmjeri svoju radoznalost i pažnju na one interese koji ga zaokupljaju. Radeći na ovoj tematici koja ga zanima, dijete zadržava dugotrajniju pažnju, usmjereno je na proces, rezultati rada su bolji. Dijete doživljava svoj rast i osjeća se kompetentno. Odgajatelji DV *Kolibri* procijenili su da rad na projektu potiče cjelokupan razvoj djeteta. Dijete je u većoj mjeri kreator vlastite spoznaje. Odgajatelj postaje nenametljivi kreator dječjih interesa, a roditelj dobiva ulogu aktivnog sudionika u odgojno-obrazovnom radu.

UTJECAJ PROJEKTOG NAČINA RADA NA OKRUŽJE

Ukoliko se tijekom ostvarivanja projekta ostvare svi navedeni preduvjeti rada za očekivati je da će se projekt proširiti i izvan konteksta predškolske ustanove. U dječjem vrtiću *Kolibri* počela se ostvarivati suradnja na razini odgajatelj - roditelj - šira društvena zajednica. Ideja je da se knjižnica formirana u kontekstu odgojne skupine proširi na širi društveni kontekst na način da u njenu radu, osim roditelja sudjeluju i djeca koja nisu obuhvaćena predškolskim odgojem. Tijekom pedagoške godine 2001./2002. započeto je s ostvarivanjem ovog plana, a za očekivati je da će ovakav način rada podići ulogu vrtića u ovom dijelu Zagrebačke županije. Time vrtić postaje centrom društvenog zbiljanja u cijelom svom neposrednom okruženju. Otvaraju se nove mogućnosti za provođenje projektnog načina rada, koji izlazi iz konteksta vrtićkog u kontekst društvenog okruženja.

